

A büntetőjogi legfőbb ügyész helyettes

2/2017. (VII. 31.) LÜ h. körlevele

a pénzmosás miatti bűnügyekben követendő ügyészi gyakorlat eljárásjogi szempontjairól

Az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus Finanszírozása Elleni Szakértői Munkacsoportjának (Moneyval) 5. körös országértékelése nyomán megfogalmazott ajánlások gyakorlatban való érvényesülése és a pénzmosás miatt indult bűnügyekben követendő egységes ügyészi jogalkalmazói gyakorlat kialakítása érdekében az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 9. §-ának (3) bekezdése alapján a következő körlevelet adom ki:

1. Az alapcselekmény konkrét tényállási elemeinek megállapítását lehetővé tevő bizonyítékok nélkül is pénzmosás gyanúját alapozhatja meg – és ezért nyomozás elrendelésének alapja lehet – az, ha a vagyon birtoklásának, kezelésének, megtalálásának körülményeiből annak bűnös eredetére lehet következtetni.

2. A késedelmet nem tűrő és halaszthatatlan nyomozási cselekményeket – így különösen a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyon kényszerintézkedéssel való biztosítását – joghatóság, hatáskör és illetékesség vizsgálata nélkül, haladéktalanul el kell végezni vagy végeztetni.

3. Minden rendelkezésre álló ügyészi eszközzel arra kell törekedni, hogy a pénzmosás minősített esetei, úgyszintén a szervezett vagy nemzetközi jelleggel elkövetett cselekmények miatti nyomozást – az alapcselekményre irányadó hatáskörtől függetlenül – a rendőrség megyei vagy országos hatáskörű szervezeti egysége végezze.

4. Vegyes hatáskörbe tartozó cselekmények esetén kerülni kell az alapcselekmény és a pénzmosás felderítésének külön ügyekben, eltérő nyomozó hatóságok által végzett nyomozás keretében való teljesítését. A hatásköri összeütközést nem az ügyek elkülönítésével, hanem a célszerűség elvén nyugvó, a Be. 37. §-a (2) bekezdésének második mondatán alapuló kijelöléssel kell feloldani.

5. A vagyongeneráló alapcselekményekből származó, illegális vagyon nyomon követésére és biztosítására irányuló intézkedések megtétele, valamint az annak legalizálására irányuló cselekmények felderítése és vizsgálata nem mellőzhető azon az alapon, hogy az alapcselekmény miatti nyomozás befejezhető. Ha az alapcselekmény a vádemeléshez szükséges mértékben bizonyított, azonban a pénzmosás vizsgálata további, kiterjedt és előre láthatóan időigényes bizonyítás felvételét indokolja, az ügyek elkülönítésének nincs akadálya.

6. A más joghatóság alá tartozó alapcselekmény felderítése érdekében minden lehetséges és törvényes eszközt fel kell használni. A bizonyítási eszközök összegyűjtésében és megszerzésében segítséget nyújthatnak a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni információs irodák, a vagyon-visszaszerzési hivatalok és a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködés keretében igénybe vehető eszközei, valamint az igazságügyi hatóságok formális és informális együttműködési hálózatai.

7. A Btk. 74/A. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt, kiemelt tárgyi súlyú vagyon-generáló bűncselekmények miatt folytatott nyomozás során a bűncselekményből származó vagyon további, az alapcselekmény befejezését követő sorsának vizsgálata nem mellőzhető.

8. Ha a nyomozás a Btk. 74/A. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt bűncselekmény – ezek között pénzmosás – miatt van folyamatban, a bűncselekményből eredő gazdagodás felderítése, az elkövető vagyonának feltérképezése, különösen az egyes vagyonelemek szerzési időpontjának megállapítása [74/A. § (1) bekezdés], valamint az elkövető tényleges vagyoni helyzete és igazolt jövedelme közötti aránytalanság kimutatása érdekében a Be. 554/Q. §-ának (2) bekezdése szerinti vagyon-visszaszerzési eljárás kezdeményezésének van helye.

9. Ha a nyomozás eredményeként az elkövető terhére olyan magatartás állapítható meg, amely a pénzmosás többféle elkövetési magatartásának vagy akár különböző alapeseteinek is megfeleltethető, az ügyész azt a jogi minősítést vegye alapul a vádiratban, amely szerint a vád bizonyítása eredményesebbnek látszik. A bíróság vádtól eltérő jogi álláspontja kifejezésre juttatásának biztosítása érdekében a vád tárgyává kell tenni minden olyan releváns tény, amely az ügyésztől eltérő, más jogi minősítés bíróság általi megállapítását eredményezheti.

10. Ha a pénzmosást vagy az alapcselekményt olyan jogi személy felhasználásával követték el, amely vagyonnal nem rendelkezik, és tényleges működést nem folytat, e jogi személy bíróság általi megszüntetését minden esetben indítványozni kell.

11. Ha a pénzmosás, az alapcselekmény vagy az ezekhez kapcsolódó eszközcselekmények elkövetésében olyan személy vett részt, aki tényleges üzletvezetési szándék hiányában vállalkozott ügyvezetői, vezető tisztségviselői pozíció betöltésére, vele szemben – az egyéb törvényes feltételek teljesülése esetén – foglalkozástól eltiltás indítványozásának van helye.

12. Ha az alapcselekményt más joghatóság alatt, külföldi sértett sérelmére követték el, a sértettet megillető vagyon lefoglalásának megszüntetésére a külföldi hatóság jogsegélykérelme alapján kerülhet sor, amely tartalma szerint a biztosított vagyon visszazáraztatására irányul, a sértett kárának a kényszerintézkedéssel érintett összegből történő megtérítése érdekében.

13. Ha a külföldi igazságügyi hatóság által közölték szerint az alapcselekmény sértettje lemondott az őt megillető, de Magyarországon biztosított vagyonról, és a külföldi igazságügyi hatóság megszüntette a magyarországi végrehajtás alapjául szolgáló kényszerintézkedést, úgy a biztosított javakra – a 69/2008. BK vélemény II/1. pontjának második mondatára is figyelemmel – vagyonelkobzás elrendelésének van helye a Btk. 74.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján.

14. Ezt a körlevelet a közzétételét követő naptól kell alkalmazni.

Dr. Belovics Ervin s. k.,
legfőbb ügyész helyettes